

Nota

Programma van maatregelen

Ninove Armand de Riemaeckerstraat (prov. Oost-Vlaanderen)

Auteur: Rosalie VINCENT
Redactie: Bart BARTHOLOMIEUX

Projectcode: 2020E99

Vergunningsnummer:	2020E99
Naam erkende archeoloog:	Bart Bartholomieux
Erkenningsnummer:	OE/ERK/Archeoloog/2016/00127
Locatiegegevens:	Ninove, Armand de Riemaeckerstraat (zie bijlagen)
Lambertcoördinaten onderzoeksgebied:	X: 125410,021, Y: 125454,8954 X: 125411,0207 Y: 125452.696
Kadastergegevens:	Ninove, afdeling 2, sectie B, perceel 953X0
Begindatum onderzoek:	11/02/2021
Einddatum onderzoek:	30/03/2021
Relevante termen thesauri:	Proefputtenonderzoek, middeleeuwse gracht, afvalkuilen
Contact:	info@monument.be; T: +32 51 31 60 80

1. Inleiding

Onderhavige nota wordt opgemaakt als vervolg op de in akte genomen archeologienota ID 12348 die zelf werd opgemaakt in het kader van de geplande omgevingsvergunningsaanvraag voor stedenbouwkundige handelingen in het centrum van de stad Ninove op de hoek van de Armand De Riemaeckerstraat met de Kaardeloodstraat. (provincie Oost-Vlaanderen). Het projectgebied is ca. 694m² groot. De archeologienota adviseerde namelijk op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek een verder archeologisch vooronderzoek in de vorm van 3 proefputten. Onderhavige nota is de rapportering van dit proefputtenonderzoek. De locatie is momenteel in gebruik als een parking.

2. Gemotiveerd advies

2.1. Volledigheid van het vooronderzoek

In eerste instantie werd een bureauonderzoek uitgevoerd en gerapporteerd in de bekrachtigde archeologienota (**ID 12348**). Deze adviseerde in uitgesteld traject de uitvoering van een proefputtenonderzoek. Onderhavige nota is de rapportering van dit proefputtenonderzoek.

Het veldwerk vond plaats op 11 februari 2021 en er werd aansluitend gedicht. Het onderzoek werd op 30 maart 2021 voltooid, toen het westelijke deel van het projectgebied vrij was. In totaal werden 3 proefputten aangelegd en 8 profielen geregistreerd. Het archeologisch niveau bevindt zich ca. 50cm onder het huidige maaiveld. Ter hoogte van proefput 2 is dit op ca. +14,00m TAW, ter hoogte van proefput 3 gaat dit van +13,49m TAW (oosten, profiel 7) naar +13,29m TAW (westen, profiel 8). In proefput 1, profiel 1 kon men door waterproblemen niet dieper uitgraven dan -70cm of +13,49m TAW. Op basis van profiel 1 was wel duidelijk dat enkel puinpakketten werden aangesneden. Gezien +13,49m TAW overeenkomt met het archeologisch niveau in het iets westelijker gelegen profiel 8 in proefput 3 kan er echter vanuit gegaan worden dat er ter hoogte van proefput 1 geen archeologisch bodemarchief meer bewaard is.

2.2. Aanwezigheid en waardering van een archeologische site

De belangrijke aanwezigheid van grondwater in proefput 1, dat in de puinpakketten stagneerde, maakte onderzoek beneden 0,70m onder het maaiveld onmogelijk. Niettemin maakte het wel mogelijk de aanwezigheid vast te stellen van de funderingsmuren die te linken zijn aan de vroegere bebouwing die uitkeek op de Kaardeloodstraat en die gedateerd kunnen worden in het begin van de 20ste eeuw. Uit profiel 1 blijkt ook dat het bodemarchief ter hoogte van proefput 1, behalve de recente muurfunderingen M1 en M2, uitsluitend

bestaat uit puinpakketten tot op minstens (en zeer waarschijnlijk dieper) +13,49m TAW. Op deze diepte situeert zich in het oostelijk uiteinde van proefput 3 ook reeds het archeologisch niveau (cfr. Infra) zodat de kans op nog intacte archeologische lagen ter hoogte van proefput 1 zeer klein is.

Ten westen van de straatbebouwing situeerde zich het achtererf waar proefputten 2 en 3 werden aangelegd. Het archeologisch niveau situeerde zich daar op ca. 50cm onder het maaiveld. De bodem bestaat uit fluviaatiele/alluviale pakketten waarin, in het uiterste westen van proefput 3, de oostelijke aanzet tot de westelijk gelegen oude Dender-arm is ingesneden. Deze Dender-arm kon ca. 4m in proefput 3 gevolgd worden en was op zijn diepst vastgestelde punt ca. 2,06m diep. Deze waterloop liep verder westwaarts buiten het projectgebied. Het kaartmateriaal (o.a. Popp) maakt duidelijk dat deze oude Dender-arm nog open lag in de 19de eeuw.

Centraal binnen het projectgebied werd een noord-zuid georiënteerde gracht S45 aangetroffen. Deze gracht was ca. 6,2m breed en 1,42m diep. Het gerecupereerde vondstmateriaal wijst op een datering in de volle-late middeleeuwen. Ten laatste tegen het midden van de 16de eeuw is deze gracht echter gedempt. Zo is deze gracht immers niet meer te zien op de kaart van Deventer (1565). Na het dempen van deze gracht wordt dit deel van Ninove wellicht verkaveld tot bouwgrond en zal er bebouwing ontstaan aan de Kaardeloodstraat waarbij de rest van het perceel dienst doet als achtererf. Het is ook pas vanaf de Nieuwe Tijd (vanaf de 16de eeuw) dat men afval- en puinkuilen ziet verschijnen op het projectgebied. Wellicht was het terrein voordien te nat om enige activiteiten te kunnen ontplooiën.

2.3. Impactbepaling

De nieuwbouw wordt gefundeerd door middel van een palenfundering die een minimale diepte van 4m zullen bereiken. Twee liftputten en een nieuw rioleringsstelsel met diverse regenwaterputten worden ook voorzien. De aanleg van de diverse putten en rioleringen zullen gepaard gaan met een ingreep tot 2m diepte ten opzichte van het maaiveld. Er wordt verwacht dat deze voorzieningen een serieuze ingreep in de bodem zullen hebben.

2.4. Bepaling van de maatregelen

Op basis van de resultaten kan gesteld worden dat er archeologische sporen aanwezig zijn binnen het terrein. Er kan echter niet gesproken worden over een waardevolle archeologische site. Ter hoogte van de vroegere straatbebouwing (proefput 1) werden, behalve 2 recente muurfunderingen, enkel puinpakketten aangetroffen. In de rest van het projectgebied zijn, behalve de middeleeuwse gracht S45, en wellicht de oude Dender-arm, alle andere aangetroffen sporen ten vroegste te dateren in de Nieuwe Tijd. De vullingen van gracht S45 en Dender-arm L42 zijn echter vrij steriel en weinig organisch waardoor zij geen

potentieel bevatten voor eventueel macrobotanisch of palynologisch onderzoek. Daarnaast betreffen de aangetroffen sporen uitsluitend afvalkuilen met voornamelijk puinmateriaal waardoor zij geen echt extra potentieel bevatten om meer inzicht te verkrijgen in bijvoorbeeld de eetgewoontes, materiele cultuur of artisanale activiteiten uit die periode.

De aangetroffen sporen zijn afdoende gedocumenteerd tijdens het uitgevoerde vooronderzoek. Bijkomende kenniswinst wordt niet meer verwacht zodat verder archeologisch onderzoek in de vorm van een opgraving hier niet meer opportuun wordt geacht en dus ook niet geadviseerd. Er dient dus geen programma van maatregelen voor verder archeologisch onderzoek opgesteld te worden.

Wel wordt gewezen op de wettelijke verplichting om bij aantreffen van archeologisch sporen/vondsten tijdens werken, dit te melden aan Onroerend Erfgoed¹.

¹ Zie artikel 5.1.4. van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en artikel 5.1. van het Onroerenderfgoedbesluit.